

Provinciale Staten
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp
Advies auditcommissie over
begroting 2026 Provincie Zeeland
en najaarsnota 2025 Provincie
Zeeland

Zaaknummer
778208

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 24 oktober 2025

Geachte voorzitter,

Het college van Gedeputeerde Staten heeft de begroting 2026 Provincie Zeeland ter vaststelling en de najaarsnota 2025 Provincie Zeeland ter instemming aan Provinciale Staten aangeboden. Naar aanleiding van deze voorstellen ontvangt u onderstaand advies van de auditcommissie.

De auditcommissie constateert het volgende:

- Met inachtneming van de voorstellen in de najaarsnota 2025 bedraagt de algemene reserve ultimo 2029 € 21,3 miljoen. De prognose van de algemene reserve over 2025-2029 is niet gewijzigd ten opzichte van de voorjaarsnota. De budgettaire ruimte over 2025-2029 bedraagt na de voorstellen in de najaarsnota 2025 € 8,4 miljoen.
- Het benodigde weerstandsvermogen is berekend op € 10,9 miljoen en de ratio weerstandsvermogen wordt hiermee 2,7. De ratio ligt in lijn met de eerder gerapporteerde ratio's na de aanpassing van het risicomanagementbeleid en valt in de klasse uitstekend.
- De financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing laten een goede financiële positie zien. Het kengetal 'structurele exploitatieruimte' is in de begrotingsjaren 2025 en 2026 negatief. Dit betekent dat de structurele lasten in die jaren hoger zijn dan de structurele baten en levert een rode signalering op. De negatieve percentages blijven beperkt tot -1,2% in 2025 en -4,0% in 2026. Vanaf 2027 laat de meerjarenprognose weer een positieve structurele exploitatieruimte zien.
- GS stellen in de najaarsnota 2025 voor de stelpost provinciefonds te verhogen naar € 6 miljoen vanaf 2027. In het Statenvoorstel Inzet ZEH dividend 2024 is PS eerder akkoord gegaan met een tijdelijk hogere stelpost omdat er nog onzekerheid is over het verdeelmodel provinciefonds. De huidige stand van zaken is dat deze onzekerheid nog steeds aanwezig is. Daarnaast dient ook rekening gehouden te worden met inflatie. De ophoging is in lijn met het voorstel dat GS doet in het Statenvoorstel Financiële verordening provincie Zeeland 2025 – 764217, waarin PS gevraagd wordt akkoord te gaan met de structurele verhoging van de stelpost.
- In de najaarsnota kondigt GS aan dat voor de dekking van het provinciale deel van de strategische investeringsagenda met het Rijk naar verwachting de inzet van ZEH-dividenden nodig is. Het huidige door PS vastgestelde afwegingskader voorziet hier niet in omdat is gesteld dat minimaal 80% wordt ingezet om structurele rendementen te genereren.
- In de paragraaf 'Doorkijk en structureel beeld' geven GS aan dat toekomstige incidentele middelen onzeker zijn en geen dekking kunnen bieden voor structurele lasten. Hoe de

structurele ruimte zich ontwikkelt is afhankelijk van externe factoren en daarmee zijn toekomstige keuzes in de meerjarenbegroting niet uit te sluiten.

De auditcommissie constateert dat de financiële positie in de begroting en najaarsnota een solide basis biedt voor de uitvoering van de taken in 2026. Gezien de onzekerheden op langere termijn verzoekt de auditcommissie aan GS om PS tijdig te blijven informeren over financiële ontwikkelingen en onzekerheden die van invloed kunnen zijn op het financieel meerjarenperspectief zodat PS kunnen toezien op een begroting die structureel en reëel in evenwicht is.

Toelichting bestemmingsreserves

GS hebben gehoor gegeven aan het advies van de auditcommissie om aan de toelichting op de bestemmingsreserves een informatieblad per reserve toe te voegen. Deze zijn terug te vinden in de begroting 2026 in het Hoofdstuk Financiële begroting 2026 onder Mutaties reserves, voorzieningen en overlopende passiva. De auditcommissie ziet deze toevoeging als een goede start om de informatiewaarde voor de lezer te vergroten.

De auditcommissie adviseert de teksten verder aan te vullen met informatie uit het instellingsbesluit van de bestemmingsreserves zodat de lezer beter begrijpt waar de toevoegingen en onttrekkingen op gebaseerd zijn. Daarnaast kunnen de informatiebladen bij de jaarstukken aangevuld worden met de financiële informatie uit de begroting, bijgestelde begroting en jaarrekening met een compacte woordelijke toelichting op de mutaties.

Ontwikkeling paragraaf Duurzaamheid

De organisatie heeft voor de begroting de duurzaamheidsparagraaf verder ontwikkeld met een extern adviesbureau. In de paragraaf zijn de Sustainable Development Goals (SDG's) gebruikt om inzichtelijk te maken waaraan de provincie Zeeland met de eigen activiteiten een bijdrage levert. De paragraaf richt zich specifiek op de activiteiten die in 2026 worden uitgevoerd.

De auditcommissie vindt dat hiermee weer een belangrijke stap naar transparantie over de prestaties van de provincie is gezet in de duurzaamheidsrapportage. Een groep organisaties, waaronder decentrale overheden, heeft een handreiking Duurzaamheidsrapportage en -verantwoording voor decentrale overheden opgesteld.

De auditcommissie adviseert GS de ontwikkelingen in de sector te blijven volgen zodat de rapportage van de provincie Zeeland hierop blijft aansluiten en benchmarking mogelijk is in de toekomst.

Toelichting op de begrotingswijzigingen

Evenals bij de voorjaarsnota 2025 is bij de najaarsnota een bijlage toegevoegd aan het statenvoorstel met een brugstaat (genaamd 'brugstaat begrotingswijziging naar NJN Provincie Zeeland'). Deze brugstaat biedt volgens de auditcommissie het gewenste inzicht in de herkomst van de financiële mutaties die zichtbaar zijn in de 10^e begrotingswijziging 2025 en de 1^e begrotingswijziging 2026.

De auditcommissie is van mening dat ook bij de tussentijdse begrotingswijzigingen een nadere toelichting nodig is voor de statenleden om te begrijpen hoe de bijlagen zich verhouden tot elkaar en de cijfers daarin te volgen zijn. De huidige toelichting vereist een behoorlijke financiële achtergrond van statenleden om te kunnen doorgronden wat er financieel gebeurt.

De auditcommissie adviseert GS om in de memorie van toelichting meer achtergrond te geven bij de voorgestelde wijziging, zowel inhoudelijk maar vooral ook boekhoudkundig. Aan PS adviseert de auditcommissie om bij de behandeling van toekomstige tussentijdse begrotingswijzigingen te beoordelen of deze cijfermatig goed te volgen zijn en waar nodig onduidelijkheden direct terug te koppelen in de commissies.

Met vriendelijke groet,

Namens de auditcommissie provincie Zeeland,

Voorzitter auditcommissie,

Secretaris auditcommissie,

A.L. Boone